

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre	200 K
Félévre	100 K
Három hónapra	60 K
Égy hónapra	20 K
Egyes szám ára 30 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obáltyeva/Zápolya-u. 1. Telefonszám 2

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASAR
ÉS ÜNNEPEAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Veliki Becskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 93. szám.

Szombat, április 24.

Európa ugylátszik

mintha kiszolgált volna. Ez a földrész, ahol most országok évekig élnek anarchiában, társadalmak a legvadabb polgárhareban, ahol megszűnt a vasút, ismeretlen fogalom lett a szén, ahol képtelen helyreállni a munka szeretete és az ember megbecsülése, valóban méltatlannak látszik arra, hogy továbbra is vezessen. Európa elvesztette a világban való primáciáját.

Egész Európában még mindig nincs rend. Sőt mintha most legutóbb még az eddiginél is nagyobb méreteket öltene az anarchia. Irországban általános sztrájk, ami már Angliát is fenyegeti. Németországban alighogy elkészültek a legutóbbi monarchista puccsal, már újabb reakciós veszély fenyeget, ami megint megakasztja majd a békés konszolidációt. Olaszországban és Franciaországban is izzó a hangulat, csak arra a bizonyos szikrára van szükség, hogy nyílt lángra kapjon. A vasutassztrájk és az ennek nyomán egyes helyeken proklamált általános sztrájkok nálunk is bizonytalanná teszik a gazdasági helyzetet.

Európa halódik és a világalomért való törekvésben Amerika döntően Anglia fölé került. A műveltség és jólét másokat is aráló fölénye vándorol tovább Nyugat felé.

Ez sem új dolog a történelemben. Az emberiség bölcsője hiszen Ázsia volt valamikor . . . Szomorú, kietlen perspektiva elgondolni, hogy Páris, Brüsszel, London, Bécs, Milano és a műveltségnek más ragyogó központjai is idővel ugy fognak járni, mint a kisázsiai görög városok és szigetetek, ahol valamikor született a nemec-harmóniájú versektől, a biborfestéktől, a márványpalotáktól az emberi bölcsészeti és törvényekig minden nagy és szép és ahol ma piszkos romok fölött legeltet birkákat a maga is birkasorba sülyedt pásztor. Miként Eferus és Mytilene, Kiosz és Rodosz, ugy látszik, ugyanigy van pusztulásra ítélve az az Európa is, amely képtelen magát még egvszer rendbehozni. A világháboru volt Európa öntudatlan öngyilkossági aktusa.

Amerika győzött és az angol-népfaj világaluralmi központja Londonból áthelyeződött Washingtonba. Az egykori gyarmatvezet. Európából pedig gyarmat lesz, a szépség politikai zürzavar és erkölcsi zuhanás földrésze. A műveltség nyugatabbra akart vándorolni. A világtörténelem e látáhatatlan parancsát teljesítve tette ugylátszik tönkre a háboru és bolsevizmus Európát.

A san-remoi konferencia.

Róma. A san-remoi békekonferencia első ülését Nitti olasz miniszterelnök nyitotta meg. Üdvözölte a megjelent küldötteket, majd utána Millerand francia miniszterelnök állott fel és a német kérdésben előterjesztette a francia követeléseket. Millerand után Lloyd George beszélt és azon véleményének adott kifejezést, hogy nem szabad Németországot a tönk szélére juttatni.

Berlin. A „Mittags Post“ jelenti, hogy a francia sajtó nincs megelégedve a békekonferencia tárgyalásainak menetével. Lloyd George és Millerand találkozása San-Remoban hideg volt. A francia sajtó megbotránkozással ír arról, a szerintük hallatlan eseményről, hogy Foch marsallt nem fogadták ünnepélyesen az állomáson.

A „Vorwärts“ jelenti Párisból: A san-remoi értekezlet külön ülésén fogja tárgyalni a császárkérdést. Hir szerint ezen az ülésen résztvesz a hollandi kormány egyik tagja is, hogy ha kell, szóbelileg is megismételje, hogy kormánya garanciát vállal a német császár legszigorubb őrizete felől. A császárkérdést ezen az ülésen végleg elintézik.

Páris. (J. S. I.) A san-remoi konferencián a török kérdés után és a Wilson jegyzékére adandó válasz után a kurdistáni kérdés pénzügyi rendezésére tértek át. A „Petit Journal“ szerint optimisztikus felfogás uralkodik Kisázsia ügyében. Millerand és Lloyd George egyetértéssel a tengerszoros kérdésében, valamint Thrákia és Kurdisztán határait illetőleg is. A kelet főbb politikai kérdéseiben meg van a tervezet, ami már nagy eredmény.

Páris. (J. S. I.) A san-remoi konferencián végleg döntöttek a Dardanellák és a Boszporus nemzetközivé tételéről. Eszerint a szövetséges csapatok ellenőrzése alá kerülnek a Dardanellák, a csapatok parancsnoksága Konstantinápolyban lesz. A szerződést a török delegációnak Párisban fogják átnyújtani, ahol a legfőbb tanács május 6-ikán újra megkezdi tanácskozásait.

Ly on. (J. S. I.) A san-remoi konferencia, amelyben Japánt Matsui képviseli, elhatározta, hogy a török béke delegációt május 10-ikére hívja meg Párisba.

A tanácskozás igen szívélyes formában folyik. Kilátás van rá, hogy a német kérdésben hamarosan megegyezésre jutnak, amely ügy a török és orosz ügyek után fog napirendre kerülni.

Páris. A „Le Journal“ szerint Nitti-nek szándékában van, hogy a san-remoi konferencián szóba hozza az adriai-kérdést és Fiume ügyét. Kérdéses azonban, hogy ennek a kérdésnek tárgyalására lesz-e idő San-Remoban.

Páris. (J. S. I.) A san-remoi konferencián Wilson jegyzékére a török-kérdésben megszövegezték a válaszjegyzéket. A szöveg a „Matin“ szerint figyelmen kívül hagyta az elnök észrevételeit.

Páris. A szövetségesek a következő jegyzéket intézték Németországhoz: 1. Elvárják a versaillesi béke szigorú teljesítését. 2. Nem tűrnek sem katonai, sem bolsevista uralmat. 3. Németország megsegítése az előbbi feltételek teljesítésétől függ.

A NÉMETORSZÁGI ESEMÉNYEK.

Berlin. A német tiszték felsőbb hatóságuk beleegyezésével tanácskozást folytattak a munkásság vezetőivel. A megbeszélések célja az volt, hogy a munkások szolgáltatassák be fegyvereiket. A munkásság részéről Wegemann független szocialista vezér tárgyal, míg a tiszték részéről egy százados és egy főhadnagy. A tiszték a tárgyalás folyamán kijelentették, hogy az eddigi politika helytelen volt és belátják, hogy az ország boldogulása csak úgy lehetséges, ha a munkásságnak több jogot biztosítanak. A tárgyalásról Wegemann még aznap jelentést tett a pártjának, mely a további tárgyalásokat betiltotta. Jelentést tettek a történekről a birodalmi kancellárnak, mire a kancellár rendeletére a két tisztet letartóztatták, a berlini rendőrfőnök azonban újra szabadlábra helyezte őket. A szocialisták nagyban fel vannak haborodva a tiszték szabadon bocsátása miatt.

Bécs. A „Neue Freie Presse“ tudósítója jelenti Berlinből: Mint parlamenti körökben beszélnek, Ébert birodalmi elnöknel tanácskozás volt, a reakció újabb fenyegető veszélyéről. A tanácskozáson Gessler birodalmi hadügyminiszter és Braun porosz miniszterelnök is résztvettek.

RÖVID HIREK.

Sz ó f i a. (J. S. I.) S t a m b u l i n s z k i kabinetje végleg kormányon marad.

L o n d o n. (J. S. I.) A „Daily Mail“ hozza a hirt, hogy Károly volt magyar király Budapestre érkezett.

A SZABADKAI ESEMÉNYEK.

Statáriális bíróság elé állítják a vezetőket. Karakasevics esendőrszázados teljhatalmu megbízatása.

A vasutassztrájkjal és az ennek nyomán Szabadkán proklamált általános sztrájkjal kapcsolatban napok óta a legkülönbözőbb hírek terjedtek el arról, hogy itt a munkásság és katonaság között véres összeütközésre került a sor, amelynek több halott és sok súlyos sebesült volt az áldozata. Mai jelentéseinkből kitűnik, hogy a mozgalom vezetőit letartóztatták és őket statáriális bíróság elé állítják. Karakasevics esendőrszázados a kormány teljhatalmu megbízatással ruházta fel, hogy a Bánát, Bácska és Baranya területén minden ilyen mozgalmat elfojtsa. Másfelől nem érkeztek hírek hasonló tulkapásokról, a sztrájkok mindenfelé vagy befejeződtek vagy rövidesen véget érnek, úgy hogy a vasúti forgalom már rövidesen helyreáll teljesen, az ipari munkások is mindenütt munkába állnak.

Mai jelentéseink egyébként a következők:

Subotica. Miután utólag bebizonyosodott, hogy a szabadkai véres eseményekben az ottani szociálista-kommunista-párt is érdekelve van, azért a párt vezetőségének néhány tagját letartóztatták. Ezek felett statáriális bíróság ítélkezik s előreláthatólag több halálos ítélet várható. A nyomozást Karakasevics esendőrszázados vezeti a városi és államrendőrséggel, valamint a esendőrséggel karöltve.

Beograd. A kormány teljhatalmu joggal ruházta fel Karakasevics esendőrszázados, hogy a Bánát, Bácska és Baranya területén minden zavargást, forrongást és egyéb állam és közrendellenes mozgalmat elfojtsa. Ugyancsak ő fogja vezetni a szabadkai események ügyében a nyomozást.

Subotica. A katonaság és rendőrség tegnap a bajai úti temetőben razziát tartott, amelynek során többeket letartóztatott és nagyobb számú löfegyvert és municiót talált. A katonaság és rendőrség munkáját ismeretlen egyének fegyverlövésekkel megzavarták. Egy újabb jelentés most azt adja hírül, hogy a lövöldözők szökevény katonák voltak, ők lötték le a közeli háztetűn dolgozó kőművest is. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz a tettesek után.

IRORSZÁG FORRONGÁSA.

Páris. Londoni táviratok szerint Ulster kivételével egész Irországban általános sztrájk tört ki, melyet a munkások csak a letartóztatott sian-feinek szabadonbocsátása esetén hajlandók megszüntetni. Bonnar-Law az alsóházban állást foglalt a munkások követeléseinek teljesítése ellen. A zavar Dublinban általános, a mount-jony fogházakat drótsóvénnyel és tankokkal vették körül. Egy munkásképviselő az alsóházban bejelentette a veszélyt, hogy a kormány makacs magatartása miatt az általános sztrájk Angliára is áttérjedhet.

London. Reitter. Az irországi sztrájk tovább tart és egyre komolyabb méreteket ölt. Az üzletek, éttermek és kávéházak zárva vannak, a villamosok nem járnak, a posta és távirda személyzete is csatlakozott a sztrájkolók tömegéhez. Az angol bányamunkások kétharmadrésze a sztrájk kérdésében a sztrájk mellett foglalt állást.

AZ AMERIKAI ELNÖKVÁLASZTÁS.

New-York. Az amerikai elnökválasztás előkészületei nagyban folynak. Az előválasztásokon egyik hír szerint Hoover ezredes lett a legerősebb jelölt, egy másik távirat szerint pedig megbukott az előválasztásokon.

A FRANCIÁK VISSZAVONULNAK.

Kappot nem lehet kiszolgáltatni.

Berlin. A „Vossische Zeitung“ értesülése szerint egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a franciák megkezdik elvonulásukat, amint a Reichswehr állományát a megállapított létszámra redukálják. A Frankfurt-tól keletre levő megszállási területet máris elhagyták a francia csapatok. Offenbachban és Mühlheimben már semmiféle idegen csapat sincs.

Berlin. A „Berliner Tageblatt“ jelentése szerint svéd törvények alapján nem lehet Kappot kiszolgáltatni, mert Svédország menedékjogot ad a politikai bűntetteknek.

A CSEH VÁLASZTÁSOK.

Prága. A prágai választókerületben megválasztott képviselők száma 45. A megválasztott képviselők között van a nemzeti demokrata dr. Kramarz és Sis, a „Narodny Listy“ főszerkesztője. A cseh szociálisták közül dr. Benes és dr. Striberny, a klerikális néppárt hívei közül Mislivecz, a szociáldemokraták közül Nemeec és Tusar kaptak mandátumot. A cseh gazdák köztársasági pártja Svehla volt minisztert választotta meg. Vidékről még nem jöttek végleges választási eredmények, de annyi már megállapítható, hogy Morvaországban a klerikálisok, a Tótföldön pedig a magyar szociáldemokraták arattak fényes választási győzelmet.

UJ ELLENFORRADALMI HADSEREG OROSZORSZÁGBAN.

Moszkva. Rigai jelentések arról szólnak, hogy a Judenics-sereg helyébe újabb, tulnyomóan német katonákból álló hadsereget állítanak fel Szovjetoroszország ellen. A pénzt Franciaország és Anglia előlegezi, főparancsnok pedig Glazenapp tábornok lesz.

Megyék, városok.

Novisad. — Ujvidék.

Tomics Jása betegsége. Tomics Jása a vojvodinai radikális-párt vezére tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett. Alapota életveszélyes.

A kiutasítottak családjai. Tegnap délelőtt a demarkációs vonalon tulra kiutasított családok hozzátartozói küldöttséggel jelentek meg dr. Adamovics István főispán-kormánybiztos előtt, akit arra kértek, hogy szerezzen nekik utlevelet, hogy férjeik után mehessenek. A főispán megígérte, hogy a kormánynál közbe fog járni, hogy ezen utlevelek kiadassanak, biztos választ azonban nem adott.

Elgázolta az automobil. Tegnap este a Futtaki utcában egy meg nem engedett sebességgel robogó autó elgázolta Fischer József 86 éves magánzót, aki a kórházba szállítás közben sérüléseibe belehalt.

HIREK.

Séta közben.

Érdekes, hogy az ember, hogy leszokott minden nagyobb lelki élvezetről. A békeidők minden finomságában találtunk gáncsolni valót. A gyomornak nem volt elég jó és elég finom télen a friss kaliforniai szőlő, a hamvas, olasz barack. Nekünk dolgozott a világ minden írósenije, hogy a léleknek is csak minél szebb, izlésesebb étel jusson. És az se volt jó! Nem volt eléggé komplikáltan, eléggé raffináltan megkonstruálva semmi, hogy az örökké gyermeknek maradó tömegnek tetszett volna. Aztán jött a háboru. Vér. Nyomor. Piszok. Középkor. És nézd csak! Kezdet tetszeni. Aztán annyira beleszoktunk, hogy már nem tiltakoztunk semmi ellen. Inyenc-falatok helyett jó már a kukoricakenyér is ha jut! Szellemi téren még nagyobb a leromlás. Nagy alkotások nincsenek. Kiesinyes, csipkelődő iratokan merül ki az emberek egész kulturszomja. Az emberek külsőleg a huszadik századéi, lelkileg azonban a kőkorból élnek. A tömeg lelke mélyén állandóan ott lappang a gyűlölet minden nagy alkotás ellen. A bestia dühe, melyet az évszázados kultúra csak elaltatott, de nem ölt meg. Ezt ébresztette föl újra a háboru és ez most a teljes vadságában tör ki. Dolgozni nem akar senki. Nem tud senki! Mindenki vár, vár és álmodik . . .

Az iparkamara köréből. A kereskedelemügyi miniszterium e hó 17 én kelt 615. sz. alatti végzésével jóváhagyta a kamara alapszabályait és megerősítette Jovánovics Gyöké elnöké, dr. Gavrilla Emil és Gyártás Ödön alelnökké és ifj. Mihajlovics Dusánnak titkárrá való megválasztását.

Wilson felgyógyult. Washingtoni sürgönyjelentés szerint Wilson betegsége óta ma először vett részt a minisztertanácsban. Az elnök nagy élénkséggel szólalt fel. Hír szerint a közeli napokban fogadni fogja azokat a külföldi diplomatakat, akik még nem adták át megbízóleveleiket.

Törvényszéki tárgyalások. Jerkovits Bozsó és Radicev Milivoj csurogi lakosok még március 4-ikén elköltözték Sőregi József törökbecsei lakos két drb ötvenezer korona értékű lovát. A bíróság most mondott ítéletet ebben az ügyben és tekintettel arra, hogy a lopott lovakat vádlottaktól visszakapta a tulajdonos, Jerkovicsot tíz havi, Radicevet egy évi börtönre ítélte. Radicevnel súlyosbították, mert mint a lőjárlet meghamisítója még magánokirat-hamisítást is követett el. Az ítélet jogerős. Kobiralov Milos óbecsei lakos 40 koronával meg akart vesztegetni két esendőrt, hogy engedjenek neki buzát átcsempésni Bánátból Bácskába. Vesztegetés kísérletéért a bíróság Kobiralovot hét napi elzárásra és 50 korona pénzbírságra ítélte. Az ítélet jogerős.

Nő miniszter a török ellenkormányban. Az „Associated Press“ tudósítója jelentí Konstantinápolyból: Musztafa Kamel egy nőt: Halide Edibet nevezte ki kabinetjének közoktatásügyi miniszterévé, ami élénken illusztrálja a nőknek azt a felszabadulását, amit a világháboru idézett elő Törökországban. Az új közoktatásügyi miniszter az első török asszony, aki a Konstantinápolyban létesített amerikai női kollégiumban akadémiai fokozatot nyert. Sokat utazott külföldön és hosszabb ideig tartózkodott Angliában. Férje dr. Adan bej, a török Vörös Félhold volt elnöke, jelenleg Musztafa Kemal miniszteriumának közegészségügyi minisztere. Halide Edib novellákat is írt.

Adomány. Özv. Mirkó Jánosné lapunk utján 65 koronát adományozott a r. k. árvaháznak.

Tolvaj asszonyok. Tóth Ágnes és Burai Rudolfné óbecsei lakosok átjöttek Törökbecsére és itt Kiss Mihálynénál éjjeli szállást kértek. Tóth Ágnes éjszaka betegséget szimulált. Reggel aztán míg Tóth Ágnes ágyban maradt, Burainé elcsalta magával Kiss Mihálynét, a lakásadójukat a piacra. Míg a két asszony odajárt, az otthonmaradt asszony fölkel, összecsomagolt fehérneműt, ruhaféléket, asztalneműt, aranytárgyakat és eltűnt. Utközben a másik asszony is észrevétlenül meglépett. Mikor Kiss Mihályné hazatért, rögtön észrevette, hogy kirabolták. A csendőrség a tolvaj asszonyokat befogta. A lopott holmik legnagyobb része is megkerült.

Lólopás. Tegnap híreinkre vonatkozólag közli velünk a rendőrség, hogy Minya Jován lovai megkerültek. A lovakat nem lopták el. Elbitangoltak és a lázárföldi határban találták meg őket.

„Duna-Rajna“ Kereskedelmi Részvénytársaság céggel Budapest német, olasz, jugoszláv, francia, bolgár tőke részvételével 7 millió korona alaptőkével új vállalat létesült gróf Somssich Tihámér elnöklété és Örley Andor vezetése alatt. Főüzletágak: mezőgazdasági gép, szerszám, termények, vegyszerek, olajok, papír, butor.

Hindenburg emlékirataiból. Hindenburg most adta ki emlékiratait és könyvében megemlékezik arról is, hogy hogyan élt a nagyfőhadiszálláson. Reggel kilenc órakor kezdett dolgozni, legelőször a napi postát futotta át. Azután Ludendorffal megtárgyalta a haretéri helyzetben esetleg beállott változásokat, majd parancsértiszttel egy órai sétát tett. Ennek befejezése után a szóbeli jelentéseket vette át. Minden délből kihallgatáson jelent meg a császár előtt, akit kimerítően tájékoztatott operációs terveiről, amelyekre az uralkodónak mindig volt valami megjegyzése. Este nyolc órakor vacsorához ültek és féltízkor állottak föl az asztaltól. Hindenburg naponként tömérdek levelet kapott, a legkülönbözőbb dolgokban kérték ki tanácsát; egy tisztnek nem volt egyéb foglalkozása, mint válaszolni ezekre a levelekre. Ellenségeiről úgy nyilatkozik Hindenburg, hogy az angolok az offenzívában ügyetlenek, mert nem tudják elég gyorsan belelélni magukat az előállott változásokba. Annál szívósabbak, kiválóbbak azonban a védelem tekintetében. A franciákat temperamentumuk alkalmasabbá teszi a támadásra, mint a defenzívára. Különösen tüzércsüggést dicseri. Megemlékezik Hindenburg báró Hötendorfi Conrádról is, akinek katonai tudását nagyra becsüli. Zsekov bolgár generalisszimust ellenben szűk látókörű embernek tartja. A német összeomlásra vonatkozólag kifejti Hindenburg, hogy őket le nem győzték, hanem a belső forradalmi állapotok kényszerítették arra, hogy csapatokat a frontról visszavezesse az országba.

A „Beeskereki Futár“ Rehorovszky Jenő riportlapja holnap, szombaton a következő érdekes tartalommal jelenik meg: Az öltözködés esődje. — A holtak tartják el az élőket. (Nagykikindai riport.) — Több mint 300 embert öltek meg atropinnal. — Beeskereki benyomások. (Interjum egy spanyol újságíróval) — Be akartam iratkozni a Regattába. — Rabszolgázadás. Novella. Irta Godányi Zoltán. — Bőrörület. — Szerkesztő ur... Vékony Náci verse a szépségversenyéről. — A szépségverseny szavazatainak állása. — Ötlek vetresben, felhajtás, esodabogár, szerk. üzenetek stb. stb. — A husz oldalas lap ára 4 korona.

Olesó élet Magyarországon. Mindenféle a mérhetetlen nagy drágaságról beszél mindenki, az újságok hasábokat írnak róla, hogy hovatovább tarthatatlan lesz a helyzet, hogy az emberek maholnap éhenhalnak. Erről írnak és ugyanígy írnak a magyarországi lapok is — és egyes külföldi államokban arról folyik a szó, hogy azoknak, akik olesóbban és jobban kívánnak élni, Magyarországra kellene utaznia és itt tölteni a nyarat. A külföld eme hitének van is valamelyes alapja, mert például a

svájci polgár az ő frankjával Magyarországon tényleg jobban és olesóbban tölthetné a nyarat, mint saját hazájában. Egy Bernben keltezett levélben némi számításokat is találunk erre nézve és pedig a következőkben: A svájci hotelekben egy napi penzió ára átlagosan 10—15 frank a hotel minősége szerint. Ezért a vendég kap szobát, reggelit, ebédet és vacsorát, persze bor nélkül. Ha tehát a svájci nyaraló egy ilyen hotelben huzza meg magát, naponként tiz-tizenöt frankot költ. Ezért a pénzért, ha azt ma magyar valutára váltja be, 380—570 koronát kap s ilyenformán magyarországi tartózkodása esetén az ő tiz-tizenöt frankjából ennyit adhat ki szobára, reggelire, ebédre és vacsorára, nem számítva itt sem a bort. Magyarországon a jobb hotelekben hatvan koronából kitelik, ha pedig jól és bőven étkezik, egy-egy ebédre vagy vacsorára, száznegyven koronánál nem költ többet. Így tehát napi költsége a legrosszabb esetben sem kerül 360 koronájánál többbe. De ha ennyi pénzt fizet a szobáért és a kosztjáért, sokkal különb szállást, reggelit, ebédet és vacsorát kap, mint a svájci hotelekben, amelyekre nem igen lehet ráfogni, hogy jó, tartalmas és bőséges ételekkel traktálják a vendégeket. Az a svájci tehát, aki otthon tizenöt frankot fizet a penzióért, Budapesten az ő ötszázhetven koronájából körülbelül kétszázat takaríthat meg naponként. De aki csak tiz frankos penzióval éri be Svájcban, az is megspórolna még minden nap husz koronát.

A „Beeskereki Futár“ telefonja 32.

Csalás az „amerikai misszió“ cégére alatt.

Zérics Krisztinát, a misszió főnöknőjét letartóztatták.

— Saját tudósítónktól. —

Veliki Beeskerek, ápr. 23.

A napokban megírtuk, hogy a tanfelügyelőség épületében megkezdte működését egy amerikai segítő misszió, mely programjával vette a szegények olesó ruhával, fehérneművel való ellátását. A misszió, melynek vezetője egy **Krisztina Zárity** nevű asszony volt, nagy apparátussal kezdett munkájához. Négy irnokot alkalmazott havi 500 dinár fizetéssel és hogy kifelé meglegyen a dekorum, egy hadnagyot is felkértek, hogy a misszió munkájában vegyen részt. A hadnagy, akinek azt ígérte Krisztina Zárity, hogy kieszközli a hadseregtől való elbocsátását és a misszióhoz való beosztását, jóhiszeműen elfogadta a megbízást. Krisztina Zárity kijelentése szerint a kiosztási akció akkor vette volna kezdetét, mikor a misszió vezetője megérkezik. Magunk is vagy ötször kerestük az igazgató urat, de persze sohasem érkezett meg. Vagy éppen most utazott ismét el! A dolog ekkor már gyanus volt.

A hadnagy, aki szintén beszélni, illetve bemutatkozni akart a misszió igazgatójánál, gyanút fogott és telefonon érdeklődött a beogradi amerikai követségnél. Onnan azt közölték vele, hogy az állítólagos misszió amerikai voltáról nem tudnak semmit. A hadnagy most már látta, hogy egy csalónak ült föl. Azonnal jelentést tett a rendőrségen, ahonnan titokban elkezdtek a hamis misszió üzemeltetők gyűjtését.

Ettől a vizsgálattól függetlenül dolgozott Jeftics, a Banatski Glasnik szerkesztője, akinek a misszió első pillanattól fogva gyanus volt. Gy. usus volt ugyanis az, hogy a nagy garral hirdetett amerikai árucikkek nem akartak sehogyse Beeskerekre megérkezni. Zárity Krisztina szerint beérkezett ugyan tiz vaggon áru, de tévedésből elvitték Kikindára. A misszió igaz-

gatója meg hivatalosan utazott a környék falvaiban össze-vissza — így mondta ezt Zárity, aki az igazgatót helyettesítette. Jeftics szerkesztő telefonon föl hívta a környék azon falvait, ahol a „láthatatlan igazgató“ és az amerikai áru, Zárity Krisztina bemondása szerint megfordult és mindenünnen azt közölték vele, hogy nem tudnak az egészről semmit. A csalás most már nyilvánvaló volt.

A misszió ezalatt itt rakásra gyűjtötte az embereket, nyomtatványokat csináltatott, azonossági bizonyítványokat állított ki és itt-ott előlegeket is szedett föl. Szóval egész csinos humbugnak indult. Ha a hadnagy és Jeftics szerkesztő rá nem jönnek a misszió szépséghibáira, úgy ez a család asszony rettenetesen megnyomorította volna a város szegényebb elemeit, mert hiszen olyan módon, hivatalos lepelbe burkolva csinálta a svindlijét, hogy az egyszerű emberek, akik egész nap ott tolongtak gyerekeikkel együtt, szentül megesküdték rá, hogy már kezükben van Amerika minden kincse. Ezideig a rendőrségen csak néhányan jelentették be, hogy adtak előleget az ál-misszióknak, mintegy 280 dinárt. Az álmisszió vezetőjét Krisztina Zárityot a rendőrség letartóztatta.

Krisztina Zárity a szélhámos asszony, aki a köpenieki kapitány asszony kiadása, törökkaniszi származású. A háború folyamán többször megfordult Beeskerekben is. sőt egy helybeli orvosnál és egy tanító-nál szakácsnői minőségben szolgált is. A háború folyamán Beogradban is járt és úgy látszik, ott valamilyen misszióval szolgált mint cseléd. Mindenesetre kitünő emberismerete és fellépése nagyban hozzájárult, hogy itt szerepét úgy játszhatta meg, hogy egész esomó uriasasszony és uriember ült föl neki teljesen jóhiszeműen. A jótékony egyesületek ugyanis, melyek a szegények és a gyermekek ellátásának kérdésével foglalkoznak, a misszió felszólítására segédkezet akartak neki nyújtani.

A rendőrség ez uton is felszólítja mindazokat, akik az ál-misszióknak vagy vezetőjének, Krisztina Záritynak előleget adtak, hogy jelszék be követeléseiket a rendőrségen.

Jász.

Torontálvármegye alispánjától.

5084—1920. ex sz.

769

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett **veliki beeskereki törvényhatósági hordójelzői hivatal betöltésére** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy az 1907. évi V. t. c. 26. §-ában foglalt rendelkezések betartásával felszerelt kérvényüket Torontálvármegye alispánjához **1920. évi május hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Javadalmazás: évi 700 (hét száz) korona fizetés és 300 (három száz) korona lakbér, mely díjazás tisztí fizetés jellegével nem bír.

Veliki Beeskerek, 1920. évi április hó 15. napján.

Dr. Jovan Mihajlović, alispán.

Munkásleányok

felvételnek 780
nagyobb iparvállalatnál.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy helybeli gyári irodába két

kisasszony

kerestetik állandó alkalmazásra.

Előképzettség nem okvetlen szükséges, csak megfelelő írás és számolni tudás. Kezdőfizetés 600 korona havonta. .: Cim a kiadóhivatalban. 773

Eladó ház.

713

Szabad kézből eladom Jarkovácson levő saját házamat, amelyben évek óta fennálló fűszer- és rőfösárukereskedésem van, üzleti berendezéssel együtt. Bővebb felvilágosítást Markovits H. Mihálynál, Jarkovác.

A város legforgalmasabb helyén fekvő

üzletemet

azonnal olcsón eladnám.

Cim a kiadóhivatalban.

Eladó

783

használt, de kifogástalan állapotban levő 6 1/2 lóerős

benzinmotor

két körfűrésztállal (egyik asztal hosszvágásra is berendezve) hasítóbárdal, köszőrülögéppel, teljes szijazat és szerszámmal, két vashordóval. .: Cim a kiadóhivatalban.

4 darab igen szépen
fejlett 2 éves svájci**tenyészbika eladó.**Probst Károly
Torontálszécsány

Egy különbejáratu

butorozott szoba

kerestetik. 696

Cim a kiadóhivatalban.

Jókarban levő olajtárolás- és szállításra alkalmas

fa- és vashordókat

vásárol a 774

Nagybecskereki Tengerifeldolgozó és
Olajgyár R.-T. Veliki Becskereken.**Zsákok**

minden minőségben, ponyvák, kenderzsinegek minden vastagságban, kötelek, szőle- és kévekötöző fonalak, hálók, halászati cikkek, pokrócok, szövetek, csomagolóhoz papirzsinegek, zsákzsinegek jutányosan beszerezhetők: 411

Schiff Ábrám zsák- és ponyvaköleszónél Novisad (Ujvidék), Futaki-utca 26. Telefon 403.

Egy millió darab elsőrendű

falitéglát

752

azonnali szállításra ajánl

Pányi és Merschbacher cég
építési vállalata VELIKI BECSKEREKEN.

Megbízható, kemoly 741

magyar gyermekkertésznőt,

vagy német vagy francia bonnet keresek pusztára fugyermekekhez. Közelebbit levelben.

Ajánlatokat kérek **ELEK JENŐNÉ** címére
Veliki Zsám, Temesmegye.

Lenauova (Lenau) utcai 62/7. sz.

ház

szabadkézből eladó.

Bővebbet: 781

HOFF NÁNDORkereskedőnél Geteova
(Német) utca 197. szám.

Kerestetik egy

lótakaró.

689

Cim a kiadóhivatalban.

A Veliki Becskereki Bőrgyár

legmagasabb napiáron vásárol minden mennyiségben

bárány- és juhbőröket.

A bőrök átvételét és kifizetését fenti bőrgyári eladási iroda:

Kurländer Imre cég központi irodája

Krunszka (Korona) utca 11. sz. eszközli. ☎ Telefonszám 35.